אין בין כהן משוח למרובה בגדים אלא פר הבא על כל המצות. פירוש פר כהן משיח שחטא בשוגג דעשה אחת מכל מצות ה' אשר לא תעשינה ואשם בדבר שזדונו כרת אבל לא מיירי בפר העלם דבר של צבור דכתיב ביה הכהן המשיח (יחטא) דהא מרבינן בת"כ (ג) ואפילו כהן הדיוט יכול להביאו וכל שכן מרובה בגדים: **אין** בין כהן המשמש לכהן שעבר אלא פר יום הכפורים. קשה אמאי נקט לכהן שעבר דהא אפילו ביום שאירע בו פסול לכהן המשמש ושמש זה תחתיו הוי חילוק זה שהפר בא מן המשמש אע"פ שאין משמש כדאי בירושלמי (ק) ואם כן הוה ליה למימר בין הכהן המשמש לכהן שיעבור וי"ל דאי נקט לאותו שיעבור הוה משמע הא לאותו שעבר כבר דהוי בכל שנה (ר) יש הרבה חילוקים ביניהם משום הכי נקט לאותו שעבר לאשמועינן דאף בדיליה ליכא אלא חילוק זה ומ"ת למאי דפרישית שהפר הוי מאותו שאירע בו הפסול אע"ג שאין משמש א"כ קשיא מהא דאמר סוף פ"ק דשבועות (דף יד.) אשר לו ולא משל אחיו הכהנים ואדרבה היה לו לומר ולא מאותו המשמש תחתיו דהוי רבותא טפי ושמא משום דהוי מלתא דלא שכיחא שבקיה ונקט מידי דשכיח כל שנה והיא נמי דהקומץ רבה (מנחות דף יט.) דקאמר דגלי רחמנא שחיטה בנעלים לא קשה לפירושיו (ד) דשרי לכיון דזכי ליה רחמנא הוי כאילו מקדיש משלו: **ולא** לכהן הדיוט משום מעלין בקדש וכו'. קשיא למה ליה האי טעמא תיפוק ליה דכיון דראוי לכהן גדול אי לאו משום איבה א"כ אינו יכול לשמש בארבעה בגדים משום דהוה ליה מחוסר בגדים (ה) ויש לומר דמשום האי טעמא לא היינו מקפידין כיון דעל פי בית דין הוא אי לאו טעמא דמעלין:

מני רבי שמעון היא דאמר אף צבור לא הקריבו. נראה דכיון דמוקמינן למתני' כרבי שמעון א"כ סיפא נמי אתיא כוותיה דקתני זה הכלל כל הנידר ונידב קרב בבמה וקשה דהא נזירות דהוי דבר הנידר ונידב כדאמרינן בפרק שני דתמורה (דף יד: ושם) ואפילו הכי אית ליה לר' שמעון פ' בתרא דזבחים (דף קיז. ושם) דמנחות ונזירות אין קרב אפילו בבמה גדולה וי"ל דהכי מיפרשא מתניתין זה הכלל כל הנידר ונידב שקרב בבמה גדולה כגון עולה ושלמים ליחיד קרב בבמה קטנה וכל שאינו נידר ונידב ואע"פ שקרב בבמה גדולה אין קרב בבמה קטנה אבל מודה הוא דיש נידר ונידב שאין קרב לא בבמה גדולה ולא בבמה קטנה (ח): שמעתי

הכא והכא לא קרב: **מתני'** (ט) אין בין שילה לירושלים אלא שבשילה אוכלין קדשים קלים ומעשר שני בכל הרואה (י) ובירושלים לפנים מן החומה וכאן וכאן (יא) קדשי קדשים נאכלין לפנים מן הקלעים קדושת שילה יש מתניתין דהא אמרי (יב) כל שהצבור מקריבין בהאהל מועד שבמדבר מקריבין בהאהל מועד שבגלגל דהיא בבמה גדולה ואפילו פר העלם דבר ומתניתין קתני פסח וכיולא בהן: **מתני'** בכל הרואה. בכל מקום שיוכל לראות משם את שילה ובפרק בתרא דזבחים (יג) יליף טעמא:

א) לא חמד אחד מהם נשאתי ב) אשר חלק ה' אלהיך אתם להאיר לכל העמים ג) וילך ויעבוד אלהים אחרים אשר לא צויתי לעובדם וכתבו לו (ד) את צעירת הרגלים ולא כתבו לו ד) את הארנבת מפני שאשתו של תלמי ארנבת שמה שלא יאמר שחקו בי היהודים והטילו שם אשתי בתורה: רשב"ג אומר אף בספרים לא התירו שיכתבו אלא יונית: א"ר אבהו א"ר יוחנן הלכה כרשב"ג וא"ר (ג) יוחנן מ"ט דרשב"ג אמר קרא (ה) יפת אלהים ליפת וישכן באהלי שם דבריו של יפת יהיו באהלי שם ואימא (ו) גומר ומגוג (ז) א"ר חייא בר אבא היינו טעמא דכתיב יפת אלהים ליפת יפיותו של יפת יהא באהלי שם: **מתני'** (ח) אין בין כהן משוח בשמן המשחה למרובה בגדים אלא פר הבא על כל המצות (ט) אין בין כהן משמש (ז) לכהן שעבר אלא פר יום הכפורים ועשירית האיפה: **גמ'** הא לענין פר יום כפורים ועשירית האיפה זה וזה שוין מתניתין דלא כר"מ דאי ר"מ [הא תניא] (ז) מרובה בגדים מביא פר הבא על כל המצות דברי ר"מ וחכ"א אינו מביא מ"ט דר"מ דתניא (ז) משיח אין לי אלא משוח בשמן המשחה מרובה בגדים מנין ת"ל המשיח במאי אוקימנא (ז) דלא כר"מ אימא סיפא אין בין כהן משמש לכהן שעבר אלא פר יוה"כ ועשירית האיפה הא לכל דבריהן זה וזה שוין אתאן לר"מ דתניא (ז) אירע בו פסול ומינו כהן אחר תחתיו ראשון חוזר לעבודתו שני כל מצות כהונה גדולה עליו דברי ר"מ רבי יוסי אומר (ז) ראשון חוזר לעבודתו שני אינו ראוי לא לכהן גדול ולא לכהן הדיוט וא"ר יוסי מעשה ברבי יוסף בן אולם מציפורי שאירע בו פסול בכהן גדול ומינוהו תחתיו ובא מעשה לפני חכמים ואמרו ראשון חוזר לעבודתו שני אינו ראוי לא לכהן גדול ולא לכהן הדיוט כהן גדול משום איבה כהן הדיוט משום (ח) מעלין בקודש ולא מורידין רישא רבנן וסיפא ר"מ אמר רב חסדא אין רישא רבנן וסיפא ר"מ רב יוסף אמר (ז) רבי היא ונסיב לה אליבא דתנאי (ז): **מתני'** (ח) אין בין במה גדולה לבמה קטנה אלא פסחים זה הכלל כל שהוא נידר ונידב קרב בבמה וכל שאינו לא נידר ולא נידב אינו קרב בבמה: **גמ'** פסחים ותו לא אימא כעין פסחים מני (ח) ר"ש היא דתניא (ט) ר"ש אומר אף צבור לא הקריבו אלא פסחים וחובות שקבוע להם זמן אבל חובות שאין קבוע להם זמן מתניתין דהא אמרי (יב) כל שהצבור מקריבין בהאהל מועד שבמדבר מקריבין בהאהל מועד שבגלגל דהיא בבמה גדולה ואפילו פר העלם דבר ומתניתין קתני פסח וכיולא בהן: **מתני'** בכל הרואה. בכל מקום שיוכל לראות משם את שילה ובפרק בתרא דזבחים (יג) יליף טעמא:

לא חמד אחד מהם נשאתי. שלא יאמר חמור לא לקח אבל חפץ אחר לקח: להאיר לכל העמים. שאם לא כן יאמר בן נח מותר בע"ז ומדרשו (ע"ז נה.) להחליקן (ד) בדברים כדי לטורדן מן העולם: אשר לא צויתי לעובדם. שאם לא כתבו לעובדם משמע אשר לא צויתי שיהיו ויאמר א"כ אלהות הן שעל כורחו נברא: וכתבו. במקום ואת הארנבת ואת צעירת הרגלים לפי שידיה קצרות וקטנות מרגליה: יפיותו של יפת. הוא לשון יון לשונו יפה משל כל בני יפת: **מתני'** מרובה בגדים. כהנים שמימשו בבית שני ואף בבית ראשון מימות יאשיהו ואילך שנגנז צלוחית של שמן המשחה (ה): פר הבא על כל המצות. כהן משיח שהורה היתר בדבר שזדונו כרת (ו) ועשה כהוראתו (ז) מביא פר שנאמר אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם וגו' (ויקרא ד): כהן המשמש. כגון (ז) שאירע בו פסול ומינו אחר תחתיו ועבר פסולו וחזר לעבודתו והעבירו הבא תחתיו הראשון קרוי משמש והשני עבר: אלא פר יוה"כ. שאי אפשר להביא שניים וכן עשירית האיפה חביתי כהן [גדול] שבכל יום שאי אפשר להביא שניים: **גמ'** הא לכל דבריהן זה וזה שוין. ואם בא להקטיר או לעבוד שום עבודה משמש בשמונה בגדים כהן שעבר ככהן המשמש: כל מצות כהונה גדולה עליו. משמש בד' בגדים לא פורע ולא פורם ומצווה על הבתולה ומוזהר על האלמנה ומקריב אונן (ט): ואינו (ח) ראוי. לשמש לא בשמונה בגדים ככהן גדול ולא בארבעה ככהן הדיוט: רבי היא. וסתמה אליבא דנפשיה: ונסיב ליה אליבא דתנאי. במרובה בגדים סבר לה כרבנן ובכהן שעבר סבר לה כר' מאיר: **מתני'** אין בין במה. אין הפרש בשעת היתר הבמות בין במה גדולה זה מזבח של משה בעודו בנוב וגבעון: לבמה קטנה. מזבח של יחיד שכל יחיד ויחיד עושה במה לעצמו: קרב בבמה. קטנה: כל שאינו נידר ונידב כו'. בזבחים (ט) יליף לה בפרק בתרא: **גמ'** פסחים ותו לא. והא קתני סיפא כל שאינו נידר ונידב אינו קרב בבמה קטנה ואילו בגדולה היו מקריבין קרבנות צבור תמידין ומוספין וקא ס"ד דאף חובות צבור שאין קבוע להן זמן היו קריבין בה כגון פר העלם דבר של צבור ושעירי ע"ז: בעין פסחים. וכל חובות הקבוע להם זמן כפסחים: מני (ט). מתניתין דקתני דבמה קטנה אין קרב בה שום חובה ואמר דבמה גדולה לא עדיפא מינה אלא בחובות הקבוע להן זמן: ר' שמעון היא. דאמר בפרק בתרא דזבחים אף צבור לא הקריבו בבמה גדולה שום חובה אלא פסחים וחובות הקבוע להן זמן אבל חובות שאין קבוע להן זמן כגון פר העלם דבר ושעירי ע"ז הכא והכא לא קרב אבל כדרבנן דהתם לא מתוקמא

עין משפט נר מצוה

סד א מיי' פ"ד מהל' כלי המקדש הלכה יד:
סה ב מיי' פט"ו מהל' שגגות הלכה ז:
סו ג מיי' פ"א מהלכות עבודת יום"כ הלכה ג:
סז ד מיי' פ"ו מהלכות בית הבחירה הלכה טו ופ"ז שם הלכה יד ופ"י מהלכות מעשה הקרבנות הלכה ה:
סח ה מיי' פ"ו מהלכות בית הבחירה הלכה טו ופ"י מהלכות מעשה הקרבנות הלכה ג ופי"א שם הלכה ה:

ליקוטי רש"י

[נדפס בסוף המסכת]

רבינו חננאל

עד שלא יאמר שחקו בי יהודים והטילו שם אשתי בתורתם. רשבג"א אף בספרים לא התירו שיכתבו אלא יוונית. מנא הני מילי א"ר יוחנן דכתיב יפת אלהים ליפת וישכון באהלי שם מיפיפותו של יפת. כלומר ממבחר בניו של יפת והיא כתיבת יון יהיו באהלי שם שהם בני ישראל. א"ר אבהו א"ר יוחנן הלכה כרשב"ג: [מתני'] אין בין כהן משוח בשמן המשחה למרובה בגדים כו'. מנא לן דכתיב אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם וגו'. פי' מרובה בגדים בבית שני שלא היה להם שמן המשחה היה מתמנה כ"ג בלבישת ח' בגדים לפי שכל זמן שהיה הדיוט היה משמש בד' בגדים לבש עוד ד' ונתרבה בד' אחרים נעשה כ"ג לפיכך נקרא מרובה בגדים. וזה מפורש בתלמוד בהוריות פ' ב' משוח בשמן המשחה בבית הראשון מרובה בגדים בבית האחרון. ואמר ה' דברים היו בית הראשון גדול מן האחרון. ואלו הן אש וארון ואורים ותומים ושמן המשחה ורוה"ק ושאר כל הענין. הא לענין פר יוה"כ כדכתיב בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר וגו'. ועשירית האיפה כדכתיב זה קרבן אהרן ובניו אשר יקריבו לה' ביום המשח אותו וגו'. ומפורש בתורת כהנים שכל כהן מביא עשירית האיפה מדכתיב ובניו מרבינן אפי' הדיוטות וכ"ש מרובה בגדים. מתני' דלא כר"מ דתני מרובה בגדים מביא פר הבא על כל המצות ואקשינן אימא סיפא אין בין כהן משמש לכהן שעבר כלומר שנפסל במום או בזולתו אלא פר יוה"כ ועשירית האיפה שהכהן המשמש הוא המביא משלו וזה שעבר לא. הא לכל דבריהם זה וזה שוין אתאן לר' מאיר דתני אירע בו פסול לכהן גדול ומינו אחר תחתיו כו' ופריק רב יוסף מתני' רבי היא רישא סבר לה כרבנן סיפא סבר לה כרבי מאיר: [מתני'] אין בין במה גדולה לבמה קטנה וכו'. ואוקימנא כעין פסחים וזהן חובות הקבוע להן זמן. ומפורש בסוף פרק פרת חטאת ובסוף שחיטת קדשים בתוספתא אלו דברים שבין במה גדולה לקטנה קרן וכבש ויסוד וריבוע וכיור וכנו בבמה גדולה ולא קטנה. ח) חזה ושוק ועור העולה לבעלים בבמה קטנה. אבל נותר זמן וטמא זה וזה שוין. איזו היא במה גדולה ג) בשעת איסור במה [שהי'] אהל מועד

חשק שלמה על רבינו חננאל

ח) חסר כאן מלשון התוספתא וע"ל חזה ושוק ועור העולה לכהנים בבמה גדולה חזה ושוק ועור העולה לבעלים בבמה קטנה כ"ה שם בתוספתא ע"ש. ג) לשון התוספתא שם איזו היא במה גדולה בשעת היתר במה אהל מועד נעוי כדרכו אין הארון נתון שם וכו':

מסורת הש"ס עם הוספות

א) [יומא דף ט: ע"ש], ב) הוריות דף יא:, ג) הוריות יב., ד) ג"ז שם: יומא יב: [תוספתא יומא פ"א], ה) [לקמן כא: יומא יב: וש"נ], ו) [ר"ה ז: וש"נ], ז) עי' עוד בסוגיא דהוריות שם, ח) זבחים קיז. קיח. ע"ש, ט) [זבחים דף קיז.], י) [תמורה דף כא:], כ) הוריות יב., ל) שם ח., מ) שם ו:, נ) יומא עג., ס) קיז:, ע) קיח:, פ) ויקרא ד טז, צ) עי' דבורא דחובה פרשתא ג ה"ו ובמלבי"ם ריג, ק) יומא פ"א ה"א ועיין תוספות ישנים יומא יב: ד"ה שני, ר) זבחים יח., ש) [עי' תוס' יומא יב ע"ב ד"ה כהן פירוש], ת) [וע"ע תוס' פסחים לח: ד"ה זאת אומרת].

הגהות הב"ח

(א) גמ' וכתבו לו במקום את הארנבת את לעירם: (ב) שם הלכה כרשב"ג ואמר ר' אבהו אמר ר' יוחנן מ"ט: (ג) תוס' ד"ה אין בין כהן משוח וכו' דאפילו כהן הדיוט: (ד) ד"ה אין בין כהן המשמש וכו' קשה לפירושינו היכי שחיט לכיון דזכי:

גליון הש"ם

גמ' מפני שאשתו. בירושלמי וכן במ"כ פ' שמיני איתא דאמו של תלמי ארנבתא שמה: שם מעשה בר' יוסף בן אולם. עי' תוס' יומא דף כא ע"א ד"ה ולא אירע קרי: שם אמר רבי היא ונסיב לה אליבא דתנאי. ר"ה דף ז ע"ב שבועות דף ד ע"א חולין דף פד ע"א ודף קד ע"א הוריות דף יב ע"ב: תוס' ד"ה אין בין כהן משוח וכו' פי' פר כהן משיח. עי' יומא דף נז ע"א תד"ה אני ראיתיה ובקדושין דף לו ע"ב בפרש"י ד"ה אי דפנים ובתוס' ד"ה אי דפנים:

הגהות וציונים

מ) בכת"י ובע"י הגירסא אי הכי גומר ומגוג נמי (ותיבת "ראימא" ליתא): נ) [צ"ל אלא א"ר וכן גי' ע"י] (גליון): ג) בכת"י המשמש (וכ"ה ברש"י ובתוס'): ל) בכת"י אוקימתא: ה) בכת"י וראשונים ומני: ו) ברש"י שבע"י שהחליקן (וכמו בגמ' שם): ז) בכת"י כהן גדול (במקום תיבת "כגון"): ח) צ"ל אינו (ממ"נ): ט) צ"ל ומני (ממ"נ), וכ"ה בדפו"י, ועיין רש"ש: י) צ"ל דהיינו בכל השנה (רש"ש):

תורה אור השלם

א) וַיַּחַר לְמֹשֶׁה מְאֹד וַיֹּאמֶר אֶל יְיָ אַל תֵּפֶן אֶל מִנְחָתָם לֹא חֲמוֹר אֶחָד מֵהֶם נָשָׂאתִי וְלֹא הִרַעְתִּי אֶת אַחַד מֵהֶם: [במדבר טז, טו] ב) וּפֶן תִּשָּׂא עֵינֶיךָ הַשָּׁמַיְמָה וְרָאִיתָ אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ וְאֶת הַכּוֹכָבִים כֹּל צְבָא הַשָּׁמַיִם וְנִדַּחְתָּ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לָהֶם וַעֲבַדְתָּם אֲשֶׁר חָלַק יְיָ אֱלֹהֶיךָ כָּל הַשָּׁמָיִם: [דברים ד, יט] ג) וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲבֹד אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחוּ לָהֶם וְלַשֶּׁמֶשׁ הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִי: [דברים יז, ג] ד) וְאֶת הָאַרְנֶבֶת כִּי מַעֲלַת גֵּרָה הִוא וּפַרְסָה לֹא הִפְרִיסָה טְמֵאָה הִוא לָכֶם: [ויקרא יא, ו] ה) יַפְתְּ אֱלֹהִים לְיֶפֶת וְיִשְׁכֹּן בְּאָהֳלֵי שֵׁם וְיִהִי כְנַעַן עֶבֶד לָמוֹ: [בראשית ט, כז] ו) אִם הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ יֶחֱטָא לְאַשְׁמַת הָעָם וְהִקְרִיב עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא פַּר בֶּן בָּקָר תָּמִים לַיְיָ לְחַטָּאת: [ויקרא ד, ג]